

SNG bude digitalizovať zbierky galérií, spúšťa projekt Digitálna galéria

Tlačová správa

Dňa 24. 1. 2012 podpísalo Ministerstvo kultúry SR v zastúpení Úradu vlády SR so Slovenskou národnou galériou Zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku na realizáciu aktivít projektu Digitálna galéria. Po dlhodobej príprave sa tak začne projekt, do ktorého je zapojených 18 galérií SR a v rámci ktorého sa za približne tri a pol roka zdigitalizuje 110.000 diel výtvarného umenia pre propagačné, vzdelávacie, výskumné, výstavné a ochranné účely, vznikne digitalizačné pracovisko a vytvorí sa 12 nových pracovných miest, ktoré budú udržateľné aj po ukončení projektu.

Projekt Digitálna galéria je jedným z národných projektov Operačného programu Informatizácia spoločnosti, prioritnej osi 2 „Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry“. Jeho hlavnými cieľmi je vybudovanie špecializovaného pracoviska pre digitalizáciu výtvarného umenia (vrátane unikátneho reštaurátorského ateliéru), rozšírenie informačného systému pre správu zbierok galérií a digitalizácia podstatnej časti zbierok slovenských zbierkotvorných galérií.

SNG získa pre projekt, ktorého realizácia bude trvať do 30.6.2015, nenávratný finančný príspevok vo výške necelých pätnásť a pol milióna EUR na základe financovania z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Projekt je prirodzeným pokračovaním aktivít Slovenskej národnej galérie v tejto oblasti, za ktoré jej porota súťaže Cena ITAPA 2011 v kategórii Zlepšovanie procesov udelila tretiu cenu a ocenila profesionálny prístup k digitalizácii výtvarných diel, flexibilný spôsob evidencie a možnosť sprostredkovať údaje tretím stranám a službám. Doterajšie výsledky digitalizácie SNG sú záujemcom prístupné na webstránke <http://www.webumenia.sk/>.

Špecializované digitalizačné pracovisko bude vybudované na Zvolenskom zámku, ktorý je v správe Slovenskej národnej galérie. Objekt Kapitánsky dom bude pre tieto účely kompletne zrekonštruovaný a bude miestom, kde sa budú výtvarné diela nielen digitalizovať, ale aj ošetrovať a reštaurovať. Okrem špeciálnych skenerov určených na digitalizáciu diel výtvarného umenia sa bude v objekte nachádzať unikátny reštaurátorský ateliér využívajúci najmä nedeštruktívne technológie a metódy, komora na fumigáciu zbierkových predmetov a dočasné lokálne úložisko na ukladanie skenov a ďalšieho digitálneho obsahu. Celé pracovisko bude slúžiť nielen Slovenskej národnej galérii, ale po ukončení projektu bude k dispozícii aj ďalším galériám a pamäťovým inštitúciám.

Digitalizácia zahŕňajúca celý rad aktivít (od základného ošetrovania, cez skenovanie a fotografovanie až po úpravu a uloženie výsledného digitálneho obsahu) bude prebiehať jednak na pracovisku na Zvolenskom zámku a tiež v priestoroch ďalších zapojených galérií, kde bude nasadený mobilný skener. Okrem digitalizácie metódou skenovania (obrazy, kresby, grafiky, fotografie) bude použitá aj profesionálna strednoformátová digitálna zrkadlovka, ktorou budú profesionáli v ateliéri na Zvolenskom zámku a v teréne snímať najmä 3D objekty ako sochy a predmety úžitkového umenia.

Výsledkom samotnej digitalizácie budú vysoko kvalitné digitálne snímky, umožňujúce reprodukovať výtvarné dielo 1:1. Ich využite v každodennej galerijnej práci je mnohostranné: v náhľadovej podobe budú výsledky digitalizácie prístupné širokej verejnosti či už na webstránkach samotných galérií alebo prostredníctvom služieb pre sprístupňovanie kultúrneho dedičstva. V rámci vzdelávacích aktivít galérií budú digitálne reprodukcie využité pri projektoch ako napríklad interaktívne stránky pre deti alebo učebné pomôcky pre výučbu dejín umenia. V oblasti výstavných aktivít by mali v budúcnosti digitálne reprodukcie stále viac plniť svoj účel ako náhrada za originály, ktoré sú príliš nákladné na prevoz alebo citlivé na manipuláciu.

Proces digitalizácie a vysoký objem výsledných dát kladie značné nároky na informačný systém, ktorý bude slúžiť pre tieto účely. Plánovanie a riadenie procesu digitalizácie, uloženie, vyhľadávanie a dlhodobé uchovanie digitálneho obsahu bude prebiehať v Informačnom systéme pre galérie Centrálna evidencia diel výtvarného umenia (ISG – CEDVU), ktorý Slovenská národná galéria vyvíja už dlhšiu dobu a v posledných 6 rokoch prešiel zásadnými zmenami. Pre potreby projektu Digitálna galéria bude prebiehať jeho ďalší vývoj (vylepšenie katalogizácie zbierkových predmetov, evidencia pohybu diel a reštaurátorských prác, správa digitálneho obsahu a podpora procesu digitalizácie) a rovnako ako digitalizačné pracovisko bude slúžiť všetkým zapojeným galériám.

Pre publicitu a informovanie o vývoji projektu bude čoskoro zriadená samostatná webstránka, viac informácií o projektoch prioritnej osi 2 Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry a obnova ich národnej infraštruktúry nájdete na stránke <http://opis.culture.gov.sk/>.